Dosarul nr.2ri-619/23 Prima instanţă, jud. Gheorghe Mîţu
2-19113506-02-2ri-09112023

D E C I Z I E

16 ianuarie 2024 mun. Chişinău

Colegiul civil al Curţii de Apel Chişinău
În componenţa sa:
Preşedintele completului, judecătorul Eugeniu Clim
Judecătorii Steliana Iorgov și Olga Cojocaru

Examinând recursul declarat de Serviciul Fiscal de Stat împotriva încheierii Judecătoriei Chișinău sediul Central emisă la 10 octombrie 2023 prin care au fost admise cererile de ridicare a excepţiei de tardivitate înaintate de pîrîţii Alexei Serghei, Lîs Denis și Gritiuc Alexei și s-a respins ca tardivă acţiunea civilă intentată în baza cererii de chemare în judecată depusă de Serviciul Fiscal de Stat către Alexei Serghei, Lîs Denis şi Gritiuc Alexei privind atragerea la răspundere subsidiară a membrilor organelor de conducere ale debitorului insolvabil SRL„S.B. Trade”,

a c o n s t a t a t:

La data de 29 septembrie 2022, Serviciul Fiscal de Stat a depus o cerere de chemare în judecată către către Alexei Serghei, Lîs Denis şi Gritiuc Alexei privind atragerea la răspundere subsidiară a membrilor organelor de conducere ale debitorului insolvabil SRL„S.B. Trade”.

Pîrîţii Alexei Serghei, Lîs Denis şi Gritiuc Alexei au depus cereri de ridicare a excepţiei de tardivitate prin care au solicitat respingerea ca tardivă a cererii de chemare în judecată depusă de Serviciul Fiscal de Stat către Alexei Serghei, Lîs Denis şi Gritiuc Alexei privind atragerea la răspundere subsidiară a membrilor organelor de conducere ale debitorului insolvabil SRL„S.B. Trade” (f.d. 40-41; 32-43; 44-45).

În şedinţa de judecată, reprezentantul pîrîtului Alexei Serghei - avocatul Lepilov Natalia a susţinut cererea privind ridicarea excepţiei de tardivitate înaintată de clientul său, solicitînd admiterea acesteia şi respingerea ca tardivă a cererii de chemare în judecată înaintată de Serviciul Fiscal de Stat.

În şedinţa de judecată, reprezentantul pîrîţilor Lîs Denis şi Gritiuc Alexei - avocatul Balaban Mihail a susţinut cererea privind ridicarea excepţiei de tardivitate

înaintată de clienţii săi, solicitînd admiterea acestora şi respingerea ca tardivă a cererii de chemare în judecată înaintată de Serviciul Fiscal de Stat.

În şedinţa de judecată reprezentantul reclamantului Serviciul Fiscal de Stat - Sandu Iaconi a solicitat rspingerea cererilor de ridicare a excepţiei de tardivitate pe motivele invocate în referinţă (f.d. 57-60).

Prin încheierea Judecătoriei Chișinău sediul Central din data de 10 octombrie 2023 au fost admise cererile de ridicare a excepţiei de tardivitate înaintate de pîrîţii Alexei Serghei, Lîs Denis și Gritiuc Alexei și s-a respins ca tardivă acţiunea civilă intentată în baza cererii de chemare în judecată depusă de Serviciul Fiscal de Stat către Alexei Serghei, Lîs Denis şi Gritiuc Alexei privind atragerea la răspundere subsidiară a membrilor organelor de conducere ale debitorului insolvabil SRL ”S.B. Trade”.

Nefiind de acord cu încheierea instanței de fond la data de 26 octombrie 2023 Serviciul Fiscal de Stat a depus pe numele instanței cerere de recurs nemotivat.

La data de 18 decembrie 2023 Serviciul Fiscal de Stat a depus pe numele instanței cerere de recurs motivat.

În motivarea cererii de recurs a invocat că, conform art. 248 alin. (1) din Legea insolvabilităţii nr. 149 din 29.06.2012, dacă în cadrul procesului sunt identificate persoane cărora le-ar fi imputabilă apariţia stării de insolvabilitate a debitorului, la cererea administratorului insolvabilității/ lichidatorul, a comitetului creditorilor sau a oricărui creditor care are interes legitim, instanţa de insolvabilitate poate dispune ca o parte din datoriile debitorului insolvabil să fie suportate de membrii organelor lui de conducere şi/sau de supraveghere, precum şi de orice altă persoană, care i-au cauzat insolvabilitatea prin una dintre următoarele acţiuni prevăzute de lit. a) - i) din articolul invocat.

Prevederile art. 248 alin. (5) din Legea insolvabilităţii nr. 149 din 29.06.2012, stipulează, că măsura prevăzută la alin.(1) se prescrie în termen de 3 ani de la data la care a fost cunoscută sau trebuia să fie cunoscută persoana care a cauzat starea de insolvabilitate, dar nu mai devreme de 2 ani de la data hotărârii de intentare a procedurii de insolvabilitate.

La caz, potrivit datelor din Sistemul Informaţional al Serviciului Fiscal de Stat, de la fondare până în perioada de până la intentarea procesului de insolvabilitate, în funcţie de administratori ai întreprinderii SRL „SB Trade”, au fost următoarele persoane: 23.06.2006-15.07.2014, Alexei Serghei Victor, IDNP *****, mun. Chişinău, str. Alba Iulia nr. 196/1, ap.159; 15.07.2014-11.12.2015, Gritiuc Alexei Nicolai, IDNP *****, or. Dubăsari, str. Lomonosov nr. 45, ap.38; 14.04.2016-18.04.2016, Gritiuc Alexei Nicolai, IDNP *****, or. Dubăsari, str. Lomonosov nr. 45, ap.38; 18.04.2016 până la intentarea procesului de insolvabilitate, Lis Denis Artiom , IDNP *****, mun. Chişinău, str. Braniştii nr.7/1, ap. l.

Conform art. 15 alin. (1) din Legea insolvabilităţii, în cazul insolvabilităţii debitorului din culpa fondatorilor (membrilor) lui, a membrilor organului executiv sau a unor alte persoane care au dreptul de a da indicaţii obligatorii pentru debitor ori care pot influenţa în alt mod acţiunile debitorului (insolvabilitate intenţionată), aceştia poartă răspundere subsidiară solidară faţă de creditori în măsura în care bunurile debitorului sunt insuficiente pentru executarea creanţelor creditorilor.

Acţiunea ilicită a făptuitorului constă în gestionarea defectuoasă a companiei ÎM „S.B Trade", manifestată prin neexecutarea obligaţiilor companiei faţă de terţi în concordanţă cu prevederile art. 775 Cod Civil RM, care prevede în general obligaţiile şi explică faptul că acestea trebuie executate cu bună credinţă la locul şi în modul stabilit. În acest sens, de acţiunile săvârşite de către ÎM „S.B Trade" sunt responsabile foştii administratori ai debitorului şi anume: Alexei Serghei Victor (IDNP *****); Gritiuc Alexei Nicolae (IDNP *****); Lîs Denis Artiom (IDNP *****, în calitate de organe de conducere.

Serviciul Fiscal de Stat menţionează, că este neîntemeiat argumentul instanţei, precum că cererea de atragere la răspundere subsidiară împotriva pârâţilor depusă lichidatorul debitorului insolvabil este tardivă.

Astfel, instanţa de fond, stabileşte în încheierea recurată că termenul de prescripţie de 3 ani stabilit de art. 248 alin.(5) din Legea insolvabilităţii începe să curgă începând cu data intentării procedurii de insolvabilitate în privinţa debitorului ÎM „S.B Trade", fapt ce contravine prevederilor normei date şi reprezintă o interpretare eronată a acesteia. În acest sens, art. 248 alin.(5) din Legea insolvabilităţii, nu prevede că termenul de prescripţie de 3 ani începe să curgă din data intentării procedurii de insolvabilitate în privinţa debitorului, dar stabileşte expres, termenul începe să curgă de la data în care a fost cunoscută sau trebuia să fie cunoscută persoana care a cauzat insolvabilitatea.

Concomitent, pornind de la normele de drept specifice procesului de insolvabilitate şi dispoziţiile legale privind atragerea la răspundere subsidiară a membrilor organelor de conducere, concluzionează, că doar ulterior intentării procesului de insolvabilitate pot fi determinate cauzele ce au dus la insolvabilitatea debitorului şi persoanele responsabile de starea de insolvabilitate a debitorului. Astfel, doar după intentarea procesului de insolvabilitate atât creditorii, cât şi lichidatorul au posibilitatea de a afla despre condiţiile de insolvabilitate ale debitorului şi persoanele responsabile.

Astfel, persoanele culpabile de starea de insolvabilitate a debitorului a ÎM „S.B Trade" au putut fi identificate doar după recepţionarea de către lichidator a tuturor documentelor ce ţin de activitatea economică a debitorului şi analiza acţiunilor/inacţiunilor organelor de conducere a debitorului, care presupune un anumit timp necesar lichidatorului, întrucât la data intentării procedurii de insolvabilitate persoanele culpabile nu erau şi nu puteau fi cunoscute de lichidator.

Susține că, potrivit art. 395 alin. (1) din Codul civil al RM, termenul de prescripţie extinctivă începe să curgă de la data naşterii dreptului la acţiune. Dreptul la acţiune se naşte la data când persoana a aflat sau trebuia să afle despre încălcarea dreptului. Termenul de 3 ani începe a curge de la data la care s-au cunoscut sau urmau a fi cunoscute circumstanţele şi persoanele cărora le poate fi imputată insolvabilitatea, acest termen nefiind pasibil să curgă decât după intentarea nemijlocită a procesului de insolvabilitate. Deasemenea, odată cu intentarea procedurii de insolvabilitate, membrii organelor de conducere sunt înlăturaţi de la administrarea şi gestionarea debitorului, ei ne mai având posibilitate să comită careva acţiuni ce ar afecta negativ starea financiară a acestuia.

Invocă că, doar începând cu 14.09.2020 ca urmare a modificărilor operate la art. 248 din Legea insolvabilităţii nr. 149 din din 29.06.2012 (LP nr. 141 din 16.07.2020, publicat în Monitorul Oficial Nr. 205-211 la 14.08.2020), creditorul Serviciul Fiscal de Stat a fost în drept de a înainta cerere privind atragerea la răspundere subsidiară a membrilor organelor de conducere a debitorului insolvabil, or, potrivit art. 27 alin. (1) Cod procedură civilă*,* disponibilitatea în drepturi se afirmă în posibilitatea participanţilor la proces, în primul rând a părţilor, de a dispune liber de dreptul subiectiv material sau de interesul legitim supus judecăţii, precum şi de a dispune de drepturile procedurale, de a alege modalitatea şi mijloacele procedurale de apărare. Or, reieşind din norma legală menţionată supra, doar începând cu 14.09.2020 ca urmare a modificărilor operate la art. 248 din Legea insolvabilităţii nr. 149 din din 29.06.2012 (LP nr. 141 din 16.07.2020, publicat în Monitorul Oficial Nr. 205-211 la 14.08.2020), creditorul Serviciul Fiscal de Stat a fost în drept de a înainta cerere privind atragerea la răspundere subsidiară a membrilor organelor de conducere a debitorului insolvabil,

De asemenea, atrage atenţia că, urmează a se ţine cont inclusiv de starea de urgenţă instituită de Parlamentul Republicii Moldova la data de 17 martie 2020, prin hotărârea nr. 55, pentru o perioadă de 60 de zile, din 17 martie 2020 până la 15 mai 2020. Astfel, în speţa dată urmează a se ţine cont inclusiv de suspendarea termenului de prescripţie de atragere la răspundere subsidiară patrimonială a membrilor organelor de conducere a debitorului ÎM „S.B Trade”.

Referitor la argumentul instanţei, precum că termenul de înaintare a acţiunii privind atragerea la răspundere subsidiară curge de la data încheierii actului de control, menţionează faptul, că conform art. 216 **(**alin. 6) din Codul fiscal, actul de control este un document întocmit de către funcţionarul fiscal sau altă persoană cu funcţie de răspundere a organului care exercită controlul, în care se consemnează rezultatele controlului fiscal. Or relevant este de menţionat că în actul de control se consemnează numai rezultatele unui control, acesta nefiind un document executoriu, ci un act premergător actului administrativ - decizia asupra cazului de încălcare a legislaţiei nr. 118/P/2 din 25.11.2016.

Potrivit art. 248 alin. (1) din Codul fiscal, după examinarea cazului de încălcare fiscal, Serviciul Fiscal de Stat emite o decizie. În cadrul controlului fiscal au fost constatate şi descrise în actul de control nr. 3-554669 din 27.10.2016 toate încălcările fiscale admise de către contribuabil.

Evidenţiază că, decizia asupra cazului de încălcare a legislaţiei nr. 118/P/2 din 25.11.2016 nu a fost contestată de către debitor, iar în temeiul art. 11 lit. j) din Codul de executare, hotărârile (deciziile) cu privire la aplicarea de sancţiuni eliberate de autorităţile publice şi/sau de alte instituţii abilitate prin lege cu funcţii de reglementare şi de control sunt documente executorii şi se execută conform normelor stabilite de cod. Astfel, în speţă, nu poate fi luat în consideraţie argumentul instanţei precum că din data de 19 ianuarie 2020 a început a curge termenul de prescripţie şi anume data intentării procesului de insolvabilitate deoarece Serviciului Fiscal de Stat a obţinut calitatea de creditor la data de 06 aprilie 2017, după petrecerea şedinţei de validare.

Solicită admiterea cererii de recurs cu casarea încheierii Judecătoriei Chişinău sediul Central nr. 2i-896-1/2018 din 11.10.2023 şi pronunţarea unei decizii de respingere a cererilor de ridicare a excepţiei de tardivitate înaintate pârâţii

Alexei Serghei, Lîs Denis şi Gritiuc Alexei cu admiterea acţiunii civile intentată la cererea de chemare în judecată depusă de către Serviciul Fiscal de Stat împotriva SRL „SB Trade” privind atragerea la răspundere în persoana foştilor administratori ai debitorului şi anume Alexei Serghei Victor; Gritiuc Alexei Nicolae; Lîs Denis Artiom.

La data de 19 decembrie 2023 avocatul Balaban Mihail în interesele lui Alexei Serghei, Lîs Denis şi Gritiuc Alexei a depus pe numele instanței referința prin care solicită respingerea recursului din motivele invocate în referința anexată la materialele cauzei.

La data de 19 decembrie 2023 avocatul Lepilov Natalia în interesele lui Alexei Serghei a depus pe numele instanței o cerere prin care solicită restituirea recursului ca tardiv și acordarea unui termen pentru a depune referința la recurs.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din data de 19 decembrie 2023 a fost amînată examinarea cauzei pentru data de 16.01.2023.

Pînă la data de 16.01.2023 careva referințe de la participanții la proces nu au parvenit.

În temeiul art.8 alin.(2) Legea insolvabilității, încheierile instanței de insolvabilitate pot fi atacate cu recurs în termen de 15 zile de la data comunicării și numai în cazurile expres prevăzute de prezenta lege. Termenul de recurs, precum și recursul declarat nu suspendă executarea încheierilor instanței de insolvabilitate.

Având în vedere că încheierea contestată a fost pronunțată la 10 octombrie 2023, iar cererea de recurs a fost depusă la 25 octombrie 2023 și înregistrat la data de 26 octombrie 2023, Colegiul consideră recursul depus în termen.

Verificând legalitatea actului de dispoziție contestat, prin prisma argumentelor invocate şi a materialelor din dosar, coroborat cu normele de drept, Colegiul civil, comercial şi de contencios administrativ al Curții de Apel Chișinău consideră recursul, declarat de creditorul Serviciul Fiscal de Stat neîntemeiat şi pasibil de a fi respins, cu menținerea încheierii instanței de insolvabilitate, din considerentele ce succed.

Potrivit art. 1 alin. (4) al Legii insolvabilității procesul de insolvabilitate se desfășoară în conformitate cu prevederile Codului de procedură civilă și cu cele ale prezentei legi.

În conformitate cu art. 427 alin. (1) lit. a) al Codului de procedură civilă, instanţa de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul şi să menţină încheierea.

Analizând argumentele invocate în recurs în raport cu circumstanțele cauzei, Colegiul civil, comercial şi de contencios administrativ al Curții de Apel Chișinău consideră că recursul urmează a fi respins, cu menținerea încheierii din 10 octombrie 2023, din următoarele considerente.

Colegiul reține că, la data de 29 septembrie 2022, Serviciul Fiscal de Stat a depus o cerere de chemare în judecată către către Alexei Serghei, Lîs Denis şi Gritiuc Alexei privind atragerea la răspundere subsidiară a membrilor organelor de conducere ale debitorului insolvabil SRL„S.B. Trade”.

Pîrîţii Alexei Serghei, Lîs Denis şi Gritiuc Alexei au depus cereri de ridicare a excepţiei de tardivitate prin care au solicitat respingerea ca tardivă a cererii de chemare în judecată depusă de Serviciul Fiscal de Stat către Alexei Serghei, Lîs Denis şi Gritiuc Alexei privind atragerea la răspundere subsidiară a membrilor organelor de conducere ale debitorului insolvabil SRL„S.B. Trade” (f.d. 40-41; 32-43; 44-45).

Prin încheierea Judecătoriei Chișinău sediul Central din data de 10 octombrie 2023 au fost admise cererile de ridicare a excepţiei de tardivitate înaintate de pîrîţii Alexei Serghei, Lîs Denis și Gritiuc Alexei și s-a respins ca tardivă acţiunea civilă intentată în baza cererii de chemare în judecată depusă de Serviciul Fiscal de Stat către Alexei Serghei, Lîs Denis şi Gritiuc Alexei privind atragerea la răspundere subsidiară a membrilor organelor de conducere ale debitorului insolvabil SRL ”S.B. Trade”.

În conformitate cu prevederile art. 186^1 C.P.C, cererile depuse în instanţa de judecată peste termenul de prescripţie extinctivă, a căror tardivitate a fost invocată în faza de pregătire a cauzei pentru dezbateri judiciare de partea în proces, persoana în a cărei favoare a curs prescripţia, de creditorul persoanei sau de către

oricare altă persoană care are interes legitim, se examinează în fond doar după examinarea de către instanţa de judecată a excepţiei de tardivitate. Dacă reclamantul a solicitat repunerea în termenul de prescripţie sau solicită repunerea odată cu ridicarea excepţiei, instanţa de judecată examinează excepţia de tardivitate concomitent cu cererea de repunere în termen. Excepţia de tardivitate şi, după caz, repunerea în termen se soluţionează în şedinţă de judecată, convocată în faza de pregătire a cauzei pentru dezbateri judiciare. Lipsa participanţilor citaţi legal nu împiedică examinarea cererilor. Dacă nu se dispune repunerea în termen şi/sau se admite excepţia de tardivitate, instanţa de judecată respinge acţiunea ca fiind tardivă printr-o încheiere motivată care poate fi atacată cu recurs. Dacă se dispune repunerea în termen şi/sau excepţia de tardivitate se respinge, instanţa de judecată emite o încheiere motivată care poate fi atacată odată cu fondul şi continuă examinarea cauzei.

Potrivit prevederilor art. 248 alin (1) din Legea insolvabilităţii, La cererea administratorului insolvabilităţii/lichidatorului, a comitetului creditorilor sau a oricărui creditor care are interes legitim, instanţa de insolvabilitate poate dispune ca o parte din datoriile debitorului insolvabil să fie suportate de membrii organelor lui de conducere şi/sau de supraveghere, precum şi de orice altă persoană, care i-au cauzat insolvabilitatea prin una dintre acţiunile indicate în articol. Totodată alin. (5) al aceluiaşi articol stabileşte expres că termenul de prescripţie pentru acţiunea prevăzută la alin.(l) este de 3 ani. Termenul începe să curgă de la data în care a fost cunoscută sau trebuia să fie cunoscută persoana care a cauzat insolvabilitatea, dar nu mai târziu de 2 ani de la data hotărârii de intentare a procedurii de insolvabilitate.

Prin Legea nr. 141 din 16.07.2020 cu privire la modificarea Legii insolvabilităţii nr. 149/2012 (în vigoare din 14.09.2020) a fos: modificată redacţia art. 248, alin. (5) din Legea insolvabilităţii, acest text de lege avînc următoarea redacţie: ’’termenul de prescripţie pentru acţiunea prevăzută la alin.(l) este de 3 ani. Termenul începe să curgă de la data în care a fost cunoscută sau trebuia să fie cunoscută persoana care a cauzat insolvabilitatea, dar nu mai târziu de 2 ani de la data hotărârii de intentare a procedurii de insolvabilitate.

Anterior datei de 14.09.2020, art. 248, alin. (5) din Legea insolvabilităţii, avea următoarea redacţie: ’’măsura prevăzută de alin. (1) se prescrie în termen de 3 ani de la data la care a fos: cunoscută sau trebuia să fie cunoscută persoana care a cauzat starea de insolvabilitate, dar nu mai devreme de 2 ani de la data hotărîrii de intentare a procesului de insolvabilitate.”

Prin raportare la prevederile art. 7, alin. (6), propoziţia a doua Cod civil, instanţa de judecată va aplica legea veche la soluţionarea acestei excepţii de tardivitate, adică se va conduce de prevederile art. 248, alin. (5) din Legea insolvabilităţii în redacţia iniţială care a fost în vigoare pînă la 14.09.2020.

Din prevederile art. 267, alin. (1) Cod civil rezultă: termenul *general* în interiorul căruia persoana poate să-şi apere, pe calea intentării unei acţiuni în instanţă de judecată, dreptul încălcat este de 3 ani.

Din prevederile art. 272, alin. (1) Cod civil rezultă: termenul de prescripţie extinctivă începe să curgă de la data naşterii dreptului la acţiune. Dreptul la acţiune se naşte la data cînd persoana a aflat sau trebuia să afle despre încălcarea dreptului.

Din prevederile art. 271 Cod civil rezultă: acţiunea privind apărarea dreptului încălcat se respinge în temeiul expirării termenului de prescripţie extinctivă numai la cererea persoanei în a cărei favoare a curs prescripţia, depusă pînă la încheierea dezbaterilor în fond. în apel sau în recurs, prescripţia poate fi opusă de îndreptăţit numai în cazul în care instanţa se pronunţă asupra fondului.

Din prevederile art. 248, alin. (5) din Legea insolvabilităţii, rezultă: măsura prevăzută la,, alin. (1) se prescrie în termen de 3 ani de la data la care a fost cunoscută sau trebuia să fii cunoscută persoana care a cauzat starea de insolvabilitate, dar nu mai devreme de 2 ani de la data hotărîrii de intentare a procedurii de insolvabilitate.

Colegiul reține că, la data de 29 septembrie 2022, Serviciul Fiscal de Stat a depus o cerere de chemare în judecată către către Alexei Serghei, Lîs Denis şi Gritiuc Alexei privind atragerea la răspundere subsidiară a membrilor organelor de conducere ale debitorului insolvabil SRL,,S.B. Trade".

Procesul de insolvabilitate faţă de SRL,,S.B. Trade" a fost intentat la data de 19 ianuarie 2017 (f.d. 16), dată la care deja se cunoşteau faptele menţionate în Actul de control Nr. 3- 554669 emis de Serviciul Fiscal de Stat la 27 octombrie 2016 şi Decizia Serviciului Fiscal de Stat nr. 1118/P/2 din 25.11.2016, precum şi persoanele care le-au comis.

Respectiv, din data de 19 ianuarie 2017 a început a curge şi termenul de prescripţie extinctivă prevăzut de art. 248, alin. (5) din Legea insolvabilităţii, în redacţia iniţială, termen, care a expirat la data de 19 ianuarie 2020.

Corespunzător, termenul de prescripţie extinctivă de atragere la răspundere subsidiară a membrilor organelor de conducere ale debitorului insolvabil expirase deja la data de 14.09.2020, cînd a intrat în vigoare Legea nr. 141 din 16.07.2020 cu privire la modificarea Legii insolvabilităţii nr. 149/2012.

Astfel creditorul Serviciul Fiscal de Stat urma să cunoască despre circumstanţele indicate în cererea de tragere la răspundere subsidiară a membrilor organelor de conducere până la data depunerii cererii în judecată şi anume încă la data intentării procesului de insolvabilitate faţă de SRL,,S.B. Trade".

Din materialele cauzei rezultă cu certitudine faptul că în cadrul şedinţei de validare a creanţelor, au fost validate creanţele Serviciului Fiscal de Stat or, odată cu depunerea cererii de validare a creanţelor de către Serviciul Fiscal de Stat, a fost

cunoscut faptul existenţei creanţelor pe care le deţinea faţă de debitor or, acestea au fost calculate tot din informaţia deţinută de creditor, din contul curent generalizat.

Mai mult ca atât, însăşi Serviciul Fiscal de Stat menţionează că are o creanţa, care o pretinde de la debitor şi respectiv subsidiar de la pârâți, calculată în baza deciziei asupra cazului de încălcare a legislaţiei nr.1118/P/2 din 25.11.2016 emisă în urma controlului fiscal.

Astfel, Serviciului Fiscal de Stat i-au fost cunoscute circumstanțele cel târziu la data de 25.11.2016, data emiterii deciziei nr. 1118/P/2 sus indicate. Mai mult, aceste circumstanţe rezultă şi din actul de constatare a cazului de încălcare a legislaţiei fiscale.

Prin urmare, instanța de recurs atestă că instanța de insolvabilitate întemeiat a constatat că, acţiunea înaitată de Serviciul Fiscal de Stat la 29.09.2022 este depusă în afara termenului legal şi prin urmare, urmează a fi declara tardivă.

Colegiul civil atestă că, temeiul legal pentru care recurentul solicită atragerea la răspundere solidară, o reprezintă temeiul legal prevăzut la art. 248 alin.(l) lit. e) din Legea insolvabilităţii nr. 149 din 29 iunie 2012, şi anume, la cererea administratorului insolvabilităţii/lichidatorului, a comitetului creditorilor sau a oricărui creditor care are interes legitim, instanţa de insolvabilitate poate dispune ca o parte din datoriile debitorului insolvabil să fie suportate de membrii organelor lui de conducere şi/sau de supraveghere, precum şi de orice altă persoană, care i-au cauzat insolvabilitatea prin ţinerea unei contabilităţi fictive sau contrare prevederilor legii, precum şi contribuirea la dispariţia documentelor contabile, a documentelor de constituire.

Astfel, potrivit prevederilor art. 248 alin.(5) din Legea insolvabilităţii nr. 149 din 29 iunie 2012, termenul de prescripţie pentru acţiunea prevăzută la alin. (1) este de 3 ani. Termenul începe să curgă de la data în care a fost cunoscută sau trebuia să fie cunoscută persoana care a cauzat insolvabilitatea, dar nu mai târziu de 2 ani de la data hotărârii de intentare a procedurii de insolvabilitate.

Recurentul Serviciul Fiscal de Stat, îşi argumentează recursul prin faptul că acesta nu a omis termenul de înaintare în instanţa de insolvabilitate a cererii respective, întrucât cererea a fost depusa în interiorul termenului prevăzut la art. 248 alin. (5) din Legea insolvabilităţii, şi anume de 3 ani de la data care a fost cunoscută sau trebuia să fie cunoscută persoana care a cauzat starea de insolvabilitate, dar nu mai devreme de 2 ani de la data hotărârii de intentare a procedurii de insolvabilitate.

La fel, recurentul menţionează că termenul de 3 ani stabilit pentru depunerea cererii de atragere la răspundere subsidiară nu poate începe a curge decât după intentarea procesului de insolvabilitate. De asemenea, numai după intentarea procedurii falimentului şi valorificarea masei debitoare, a fost posibilă înaintarea

acţiunii privind atragerea la răspundere subsidiară a membrilor organelor de conducere a debitorului.

Colegiul civil constată că, creanţa recurentului rezultă din Decizia Serviciului Fiscal de Stat nr1118/P/2 din 25.11.2016, asupra cazului de încălcare a legislaţiei comisă de către debitor. Această circumstanţă denotă faptul că obligaţia pecuniară, a fost constatată de către Serviciul Fiscal de Stat pe când administratorul insolvabilităţii nu are aşa atribuţii legale de constatare, şi că doar acesta confirmă o creanţă deja constatată.

Principalul motiv pentru care recurentul a solicitat tragerea la răspundere subsidiară a intimaților a fost faptul că acesta ar fi fost învinuit de ţinerea unei contabilităţi fictive sau contrare prevederilor legii, precum şi contribuirea la dispariţia documentelor contabile, a documentelor de constituire.

În acest sens, această încălcare s-ar fi constatat în Decizia Serviciului Fiscal de Stat nr. 1118/P/2 din 25.11.2016 asupra cazului de încălcare a legislaţiei comisă de către debitor, ceea ce presupune că i-au fost cunoscute presupusele acţiuni ilegale ale pârâților, din momentul efectuării controlului fiscal.

Astfel, corect s-a aplicat termenul prevăzut la art. 248 alin. (5) din Legea insolvabilităţii, şi anume de 3 ani de la data care a fost cunoscută sau trebuia să fie cunoscută persoana care a cauzat starea de insolvabilitate, dar nu mai devreme de 2 ani de la data hotărârii de intentare a procedurii de insolvabilitate.

Deci, în contextul în care recurentul îşi întemeiază acţiunea în baza Deciziei Serviciului Fiscal de Stat nr1.118/P/2 din 25.11.2016 asupra cazului de încălcare a legislaţiei comisă de către debitor, Colegiul civil constată că din acest moment a fost cunoscută persoana care a cauzat sau pretinde că a cauzat starea de insolvabilitate. Or, Serviciul Fiscal de Stat, a avut dreptul de a solicita onorarea obligaţiei pecuniare de către pârâți din data de 19.01.2017.

Or, potrivit art.133 alin.(2) pct. 14) Cod fiscal în realizarea funcţiilor sale, Serviciul Fiscal de Stat are următoarele atribuţii în domeniul administrării fiscale: efectuează controlul fiscal, examinează cazurile de încălcare fiscală, aplică sancţiuni fiscale şi emite acte administrative în scopul aplicării prezentului cod.

Astfel, în conformitate cu art.391 alin. 1) Cod civil (art.267 alin. 1) până la intrarea în vigoare a noilor modificări din 01.03.2019, a Codului civil) „Termenul general în interiorul căruia persoana poate să-şi apere, pe calea intentării unei acţiuni în instanţă de judecată, dreptul încălcat este de 3 ani. ”

Mai mult ca atât, conform art.395 alin. 1) Cod civil (art.272 alin. 1) până la intrarea în vigoare a noilor modificări din 01.03.2019, a Codului civil)Termenul de prescripţie extinctivă începe să curgă de la data naşterii dreptului la acţiune. Dreptul la acţiune se naşte la data cînd persoana a aflat sau trebuia să afle despre încălcarea dreptului.

În asemenea condiţii, urmează de înţeles că termenul de 3 ani stabilit pentru depunerea cererii de angajare a răspunderii speciale nu poate începe a curge decât după intentarea procesului de insolvabilitate, iar termenul de 2 ani reglementat de aceeaşi normă este prevăzut pentru calculul limitelor temporale în care au fost comise acţiunile enumerate la (1) al art. 248 al Legii insolvabilității, anterior intentării procesului de insolvabilitate.

Astfel, în vederea tragerii la răspundere subsidiară a membrilor organelor de conducere ale debitorului nominalizaţi la art. 247 din Legea insolvabilităţii nr. 149 din 29 iunie 2012, acţiunile culpabile prevăzute în alin. (1) art. 248 din aceeaşi Lege, trebuie să fi fost comise de către aceştia cu cel mult 2 ani înainte de intentarea procesului de insolvabilitate în privinţa debitorului. Totodată, cererea cu privire la atragerea persoanelor în cauză la răspundere poate fi depusă după intentarea procedurii de insolvabilitate în termen de 3 ani de la data la care s-a cunoscut sau trebuia să fie cunoscut faptul că dânşii au cauzat starea de insolvabilitate.

Astfel, instanța de fond corect a concluzionat faptul că înaintarea acțiunii în instanță la data de 29.02.2022, având drept obiect încasarea sumei, a fost realizată cu omiterea termenului general de prescripție.

Dreptul la acțiune al Serviciului Fiscal de Stat în sensul apărării dreptului patrimonial a apărut și urma să fie exercitat de la data de 19.01.2017.

În raport cu aceste considerente, Colegiul constată că încheierea instanței de fond a fost pronunțată cu aprecierea corectă a probelor administrate în cauză și cu aplicarea corespunzătoare a prevederilor legale invocate, neexistând motive de casare a încheierii contestate.

Prin urmare, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ concluzionează că urmează a fi respins recursul declarat de Serviciul Fiscal de Sta ca fiind neîntemeiat, cu menținerea încheierii primei instanțe.

În conformitate cu art. 427 lit. a), art. 428 al CPC, Colegiul civil, comercial şi de contencios administrativ al Curții de apel Chișinău,-

d e c i d e :

Se respinge recursul înaintat de creditorul Serviciul Fiscal de Stat.

Se menține încheierea Judecătoriei Chișinău sediul Central emisă la 10 octombrie 2023 prin care au fost admise cererile de ridicare a excepţiei de tardivitate înaintate de pîrîţii Alexei Serghei, Lîs Denis și Gritiuc Alexei și s-a respins ca tardivă acţiunea civilă intentată în baza cererii de chemare în judecată depusă de Serviciul Fiscal de Stat către Alexei Serghei, Lîs Denis şi Gritiuc Alexei privind atragerea la răspundere subsidiară a membrilor organelor de conducere ale debitorului insolvabil SRL„S.B. Trade”.

Decizia este irevocabilă din momentul emiterii.

Preşedintele şedinţei: Eugeniu Clim

Judecătorii Steliana Iorgov

Olga Cojocaru